

Voorzitter, dank u wel.

Allereerst complimenten aan de wethouder financiën en het college.
De begroting voor 2025 oogt positief, en ook 2026 en 2027 lijken gezond. Dat verdient erkenning.

Maar voorzitter: dat beeld is misleidend

In de 2e Bestuur rapportage staat expliciet dat diverse uitgaven opnieuw in de begroting zijn gezet omdat ze zijn doorgeschoven.

De kosten zijn dus niet verdwenen, alleen uitgesteld.

En uitstel wordt duurder: inflatie, bouwkosten, hogere rente.

De vraag is daarom simpel:

Hoe had de begroting eruitgezien als deze projecten wél waren uitgevoerd?

Wij vermoeden: fors minder rooskleurig.

Daar komt iets bij:

Doorgeschoven projecten komen straks samen met het ravijnjaar, dat is nu in 2028.

Op het moment dat onze rijksbijdragen dalen, vallen hogere kosten, uitgestelde rekeningen en inflatie samen.

Dan is dit positieve beeld in één klap weg.

Stille armoede;

Oldambt schrijft al jaren over “bestaanszekerheid” en “kansen voor kinderen”.

Maar de inwoners die het écht nodig hebben, bereiken we onvoldoende.

Voor de stille armoede groeit: mensen die zich schamen en zich nergens melden.

Wij zien geen structurele aanpak om deze groep in beeld te krijgen.

Een gemeente die minima centraal zegt te zetten, moet hen ook daadwerkelijk bereiken.

Dure prestigeprojecten;

Tegelijkertijd gaan miljoenen naar prestigeprojecten.

Het nieuwe gemeentehuis is daarvan het duidelijkste voorbeeld:

Twee keer extra geld in één jaar,

Inmiddels ruim € 11 miljoen bovenop het oorspronkelijke krediet.

Kan het college garanderen dat € 11 miljoen echt het eindbedrag is?

Het vertrouwen bij inwoners en raad is laag.

Daarnaast komen het Sint Lucas-terrein, de Tramwerkplaats en de centrumvernieuwing eraan.

Als die – net als het gemeentehuis – duurder uitvallen, volgen opnieuw bezuinigingen.

En dan zijn het wéér de inwoners die betalen.

Ondertussen stond Winschoten volgens Trouw “bovenaan als meest onherkenbare binnenstad van Nederland”.

Jaren slopen en bouwen zonder duidelijke identiteit is daar een oorzaak van.

Reserves en overschotten

Ja, er gaat geld naar reserves.

Maar als de grote projecten blijven stijgen, verdwijnt dat net zo snel weer.

Het weerstandsvermogen lijkt gezond, maar ook dat is maar zo sterk als de kosten beheersbaar blijven.

De kern

Het positieve saldo ontstaat door, incidentele meevallers, rentevoordelen, vrijgevallen reserves en doorgeschoven projecten.

Maar de structurele lasten lopen op:

Nieuw gemeentehuis,

ICT en GRID,

Jeugdzorg,

Stijgende loonkosten richting 2028.

En precies dát jaar — 2028 — is het ravijnjaar.

Wat ontbreekt?

Geen meerjarenperspectief,

Geen duidelijk onderscheid tussen structureel en incidenteel,

Geen scenario's voor 2028.

Dat is financieel onverstandig en schuift de rekening richting toekomst.

Drie realistische voorstellen

1. Ravijnreserve 2028

Zet incidentele meevallers apart. Start met € 2 miljoen en actualiseer jaarlijks.

2. Ravijnindicator

Bij elke BBR inzichtelijk: wat is structureel, wat incidenteel, welke rentevoordelen zijn tijdelijk.

Laat de raad sturen op feiten, niet op mist.

3. Scenarioanalyse

Voor de Kadernota drie varianten:

0%, 10% en 20% korting vanuit het rijk, inclusief gevolgen en maatregelen.

Voorzitter, dit is geen oppositie voor de Bühne.

Dit is gezond financieel beleid.

Oldambt verdient een realistisch beeld — niet ná de verkiezingen, maar nú.

Dank voor uw aandacht